

18. oktober 2022

UKA 2022/64/54

Naalackersuisut ukioq 2023-mut qilalukkanik qaqortanik 15-nik aqutsiveqarfimmumut Tasiilamut pisasseeqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaatur siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq, Mala Høy Kúko, Siumut)

2023 ilaatillugu aallarnerfigalugu Ittoqqortoormiini aamma Tasiilami aqutsiveqarfinni qilalukkanut qaqortanut pisassiisutinik atuutilersitsinissaat pillugu Naalakkeersuisut peqqusiffigineqarnissaannut Inatsisartunimaalajangiivigisassatur siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napatok, Naleraq)

Siumumiit inatsiartunut ilaasortat Mala Høj Kuko Siumut aammalu Jens NapatoK Naleraq siunnersuuteqarnerannut qutsavigaagut.

Siunnersuuteqartut tunngavilersuutaat Siumumiit paasilluarpagut, ukiut silap allanngoriartornerata nalaaffii eqqarsaatigissagutsigit annertuumik allannguiffiusut piniartumullu sulii unammillernarfiuninngortut ilisimaaraagut, tassuunakkullu atukkat oqimaanninngorsimasut piffinni aalajangersimasuni assortuinnarnagit paasinniffigaagut.

Piniartuunerup inuiaqatigiittut ingerlaannarsinnaanissatsinnut tunngavississimavaatigut, taannalu inuussutissarsiut ukiut makku nalaanneranni sulii piffinni assigiinngitsuni ingerlanneqarnera ataqquilluinnarlugu taamatut inuutissarsiortortagut nersugassaalluinnartutut isigaagut tapersorsorlugillu ataqqivagut.

Ukiut makku nalaatagut eqqarsaatigalugit ilisimaaraarput inuuniarnikkut atuktagut pisariaqartitagullu tamarmik akitsoraluttuinnarnerat, pingaartumik Isorliunerusuni najugaqartut tamanna annertuumik malugigaat pingaartumillu piniarnerinnarmik inuutissarsiutilinnut ulluinnarni atukkat nammanniarnannut annertuumik unammilerfiulersoq ilisimaaralutigu.

Nunarput isorartoqaaq tamatumalu malitsigisaanik imaani nunamilu piniagassanik assigiinngitsunik piffiit eqqarsaatigalugit atugassaqartitsivoq, soorlu siunnersuuteqartup aappaata Mala Høj Kukop Siumumeersup eqqaagaa, Tasiilap eqqaani nunami piniagassat kitaanisut neqissaqarniarnikkut innuttaasunut nerisaqarneq eqqarsaatigalugu isumalluutaanngitsut, tassami Umimmaqanngilaq, Tuttoqanngilaq, Savaqanngilaq, Ukaleqanngilaq. Taamaammat neqissaqarniarneq tamapajaami imaani uumasuneersuusoq oqaatigineqarluni.

Taamaammat tupinnanngitsumik imaani uumassusillit piniarneqarnerat piosuq piffinni taaneqartuni najugalinnut pingaaruteqartorujussuarmik inissisimatitsivoq, aammalu nerisaqarneq neqissaqarniarnerlu eqqarsaatigigaanni qitiulluinnartutut ippoq, taamaasilluni piniagassat imaaneersut nerisaqarnermut qitiusorujummik inissisimasuullutik.

Imaatigut piniagassat assigiinngitsut soorunami piniartuniit piniassallugit qatuussaapput tamannami ukiorpassuarni kinguaariit ingerlateqqiffiini perorsaanermi ilisimasanillu ingerlateqqiinnermi eriasatut annertuutut taasinnaasatsinnik pigineqarluni ingerlateqqinneqartartoq ilisimavarput.

Ilanngullugu Siumumiit paaserusupparput tunumi qilalukkanik kisitsisimanerup killiffia qanoq innersoq, qaqugulu kisitsisimanerup killiffia saqqummiunneqarniarnersoq. Tamanna soqutigaarput tikkuusseqataasussaammat ukiuni tulluuttuni qilalugaqassutsip qanoq inneranik, aammattaarlu ilisimatitsissutigissallugu piffimmi atuisut ilisimasaasa pingaaruteqassusaat puigorneqassanngimmata, taakkuuppummi piffimmini ilisimasallit ukioq tamaat piffitsik piniarfigalugu angallavigimmassuk.

Naalackersuisut akissuteqaataanni soqutiginarturni atuarneqarsinnaavoq tunumi qilalukkanik qaqortanik piniartarneq 1960-mi unitsinneqarsimasoq, tamatumalu kingorna qilalukkat qaqortat ukiumiit ukiumut takuneqartarsimasut ataasiakkaajusut oqaatigineqarluni

Ilanngulluguttaaq oqaatigineqarpoq siusinnerusukkut qilalukkat Ittoqqortoormiit eqqaanni pisarineqarsimasut Svalbardip eqqaaneersuusimassasut ilimanarluinnartoq. Tassa DNA-vi qilalukkat qaqortat Svalbardip eqqaani qilalukkat assigisimammagit, aammalu paasisavut malillugit tassani nunat inoqqaqanngimmat, taamaattumillu qilalukkat pineqartut piniqqusaanngitsut oqaatigineqarmat.

Qulaani taakkartukkagut eqqarsaatigalugit pingaartumillu imaani uumasut neqissaqarniarnermut qanoq pingaaruteqartiginerat paasilluarlugu siunnersuuteqartut taperserpagut, ilanngullugu Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat ima imaqartoq tunngaviatigut paasilluarlugu.

Ukiuni 2023-2027 Ittoqqortoormiut aamma Tasiilaq qilalukkat qaqortat teknikkikkut pisassiissutinik atuutilersitsinissaat pillugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiivigisassaattut siunnersuut.

Isumaqaratta piniartut pisaat tunngaviatigut avatangiisaannut nunaqqataannut ilaqutaannut annertuumik pingaaruteqartuusut, tassami sulii piffiit ilaanni nunaqqatinut pajuttortarneq atortarmat taamaasilluni piniagaq pisaq kikkorpassuarnik nerineqarsinnaasarluni. Ilanngullugu taarusuppara piffissami qanittumi Facebook aqqutigalugu ingerlaartinneqartoq nuannaralugu usorsissutigigakku, tassa Kullorsuarmi piniartup qilalugaq ataaseq piniarteqanngitsunut nunaqqatiminut tunniussimammagu. Tassuunakkut aamma kultooritoqqatsinni oqaatigineqartartoq sulii attanneqartoq una piuvoq tassa; Piniartorsuit inuit nipaatsuugajupput naakkinnittarpullu inoqatiminnut iliarsunnguanut piniarteqanngitsunullu.

Siumumiit taamatut oqaaseqarluta ataatsimiititaliamut susassaartumut suliarilluarneqarnissaa kissaatigalugu ingerlateqqipparput.

Jens Kristian Therkelsen Siumut